

Česká republika

Česká školní inspekce

Středočeský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

1. základní škola Příbram, Balbínova 328

Balbínova 328, 261 01 Příbram II

Identifikátor školy: 600 054 543

Termín konání komplexní inspekce: 6. až 11. listopadu 2002

Čj.:	022 234/02-5080
Signatura:	kb5cw102

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Úplná základní škola má sedmnáct tříd a kapacitu 600 žáků. V současnosti ji navštěvuje celkem 406 žáků. Zřizovatelem školy je město Příbram se sídlem Tyršova 108, 261 01 Příbram. Škola hospodaří jako příspěvková organizace s právní subjektivitou, jejími dalšími součástmi jsou školní družina a klub s kapacitou 400 žáků a školní jídelna s kapacitou 950 jídel. Vyučuje se podle vzdělávacího programu Základní škola, č.j. 16 847/96-2, v každém ročníku druhého stupně je vykazována jedna třída s rozšířeným vyučováním tělesné výchovy, podle učebního plánu č.j. 29 738/96-22-50. Školu navštěvují žáci nejen z různých částí Příbrami, ale také z několika okolních obcí. V příslušných ročnících se vyučuje němčina i angličtina, v případě zájmu mají žáci také možnost navštěvovat výuku náboženství. Od července roku 1999 je v čele školy zcela nové vedení.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v celé škole,
- efektivnosti využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu na období roku 2001,
- materiálně-technických podmínek školního stravování,
- finančních, výživových a spotřebních ukazatelů.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

V personálním zajištění výuky jsou z hlediska předepsané kvalifikace jednotlivých vyučujících nedostatky. Někteří vyučující nemají potřebnou pedagogickou způsobilost, pro některé předměty ve škole zcela chybí stanovená odbornost. Celkově však personální podmínky výuky odpovídají možnostem regionu a situaci na trhu práce. Ředitel školy průběžně vyhodnocuje personální situaci, snaha o stálé zlepšování stavu patří mezi hlavní priority školy.

Poměrně příznivá je situace na prvním stupni. Mimo výuku cizích jazyků je zde týdně vyučováno 200 hodin povinných předmětů. Tuto výuku zajišťují v naprosté většině zkušení učitelé a téměř 81 % z uvedeného počtu hodin je vedeno s příslušnou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Výjimkou je pak hlavně zajištění výuky ve třídách IV. A a V. B, kde je týdně vyučováno 16, respektive 20 hodin nekvalifikovaně. Cizímu jazyku se ve čtvrtém a pátém ročníku vyučuje týdně osmnáct hodin. Šest hodin němčiny učí zkušená kvalifikovaná učitelka, šest hodin angličtiny méně zkušená učitelka s pedagogickou způsobilostí, dalších šest hodin začínající učitelka, která nemá předepsanou kvalifikaci.

Na druhém stupni je situace složitější, protože ve sboru nejsou zastoupeni učitelé s odborností pro výuku anglického jazyka, chemie, fyziky, zeměpisu a dějepisu nebo rodinné výchovy. Také zde však naprosto převažují zkušení vyučující. Předměty, pro něž chybí ve škole odbornost, jsou podle možnosti přidělovány učitelům s odborností pro příbuzné předměty nebo podle

profesního zájmu. Z celkové týdenní dotace 258 hodin je zhruba 78 % vyučováno učiteli s pedagogickou způsobilostí a téměř polovina učiteli s plnou odborností.

Nejlépe je z hlediska odbornosti zajištěna výuka přírodopisu a sportovních her, kde všechny hodiny vyučují učitelé s plnou kvalifikací, českého jazyka, kde je plně kvalifikovaně vyučováno 88 % hodin, tělesné výchovy (80 % hodin), výtvarné výchovy (79 %), matematiky (77 %), občanské výchovy (75 %). Fyzice, chemii, zeměpisu, dějepisu německému jazyku a rodinné výchově vyučují vesměs zkušení učitelé, kteří mají patřičnou pedagogickou způsobilost. Stejně tak vedou pedagogicky způsobilí učitelé asi dvě třetiny výuky pracovních činností, zatímco zbývající třetina hodin je vyučována bez předepsané pedagogické i odborné kvalifikace. Tři hodiny angličtiny na druhém stupni vyučuje učitelka pouze s pedagogickou způsobilostí, 24 hodin pak nekvalifikované učitelky s krátkou či minimální praxí.

Výchovně vzdělávací činnost ve školní družině a školním klubu zajišťuje pět vychovatelek s příslušnou odbornou a pedagogickou způsobilostí. V rámci školního klubu pracuje 28 zájmových útvarů, které vedou hlavně pedagogové školy, ale i externí spolupracovníci.

Výchovnou poradkyní je kvalifikovaná učitelka, která dosud neabsolvovala specializační studium. Tuto funkci zastává čtvrtým rokem. K dispozici má samostatnou místnost, která zaručuje klientům při jednání potřebnou intimitu. Časový sled pravidelně se opakujících úkolů v jejím ročním plánu činnosti respektuje potřeby žáků ve vztahu k průběhu školního roku. Žákům a jejich rodičům poskytuje poradenské služby ohledně volby povolání, vede evidenci integrovaných zdravotně postižených a sleduje dodržování termínů jejich kontrolních vyšetření ve specializovaných poradenských pracovištích, se kterými dobře spolupracuje. Řeší výchovné problémy žáků, účastní se jednání výchovné komise a v případě potřeby kontaktuje romskou asistentku nebo sociálního kurátora. Osobně na podnět třídních učitelů s rodiči projednává výraznější zhoršení prospěchu či chování žáků. Ze zápisů z jednání je zřejmá její snaha o účinnou spolupráci s rodiči. Intervenuje také formou individuálních pohovorů při řešení osobních, především vztahových problémů žáků. Úspěšnost intervence je pozitivně ovlivňována vztahem mezi ní a žáky, který je založen na vzájemné důvěře. Výchovná poradkyně je absolventkou kurzu zaměřeného na nápravu obtíží žáků se specifickou poruchou učení a poskytuje učitelům v této oblasti metodickou pomoc. V tomto školním roce si spolu se speciální pedagožkou postupně vyjasňují pravidla vzájemné spolupráce. Pro rodiče a žáky má zavedeny konzultační hodiny, v případě potřeby se na ni mohou obrátit i v jinou dobu. Přínosem pro snadný kontakt s rodiči je zavedení samostatné telefonní linky do pracovní výchovné poradkyně. O nabízených službách informuje nástěnka ve vstupní hale.

Při vedení zaměstnanců ředitel využívá zejména jednání pedagogické rady a provozních porad, kde jsou mj. projednávána obecná zjištění z kontrolní a hospitační činnosti. Přestože se jedná o větší školu, mají všichni zaměstnanci k vedení školy kdykoliv přístup, podle potřeby se uskutečňují individuální rozhovory s vyučujícími, rozborů hospitací, plánování akcí a hodnocení pracovníků. Dalším, spíše neoficiálním poradním orgánem je tzv. poradní sbor ředitele, složený ze zkušených vyučujících. Metodické sdružení na prvním stupni i předmětové komise jednotlivých předmětů či skupin předmětů na druhém stupni se z větší části zaměřují na různé organizační záležitosti, volbu pomůcek, výběr soutěží a pod. Jejich přínos pro modernizaci metod a forem vyučování je zatím nízký. V některých případech vedou tyto orgány méně zkušení učitelé a činnost orgánu je spíše formální, existují dokonce jednočlenné předmětové komise. Poměrně účinně slouží metodické orgány jako garant při sestavování tematických plánů učiva, výjimkou byly plány vlastivědy a přírodovědy pro školní roky 2001/2002 a 2002/2003, které neobsahují učivo čtyřicetihodinového kurzu Výchova ke zdraví. Při schůzkách některých metodických orgánů si učitelé také předávají informace o absolvovaných vzdělávacích akcích.

Kontrola provozu školy je účinná, denní provoz školy i všech jejích součástí je bez problémů zajištěn. Aktuální potřeby jsou řešeny operativně ve spolupráci se zřizovatelem, dlouhodobé úkoly jsou plánovány. O účinnosti této péče svědčí řada uskutečněných akcí - adaptace podlah, postupné vybavování tříd novým nábytkem, postupná realizace úprav záchodů, přechod na plynové topení.

Dostatek informací shromažďuje vedení školy při kontrole výuky a zejména při hospitacích. Ředitel si uvědomuje případné slabiny v oblasti výuky, působí na jednotlivé učitele a po nezbytné konsolidaci sboru uvádí jako prioritu postupné zvyšování kvality výuky v celé škole.

Péče o začínající nebo nekvalifikované učitele není řízena systematicky, má různou kvalitu a její účinnost závisí spíše na osobním přístupu jednotlivých učitelů. Velmi dobře je např. zajištěna metodická pomoc začínající učitelce chemie, vedení nekvalifikované učitelky výtvarné výchovy není podle zjištění z hospitací dosti účinné, nekvalifikovaná učitelka občanské výchovy nemá přiděleného uvádějícího učitele, přestože její pedagogická praxe je minimální.

Velmi dobře je využíván systém dalšího vzdělávání. Akcí zaměřených především na využití moderních vyučovacích metod se zúčastnila značná část učitelského sboru. Učitelům a vychovatelkám je zprostředkována nabídka akcí, volba je ponechána na jejich iniciativě. Priority jsou však stanoveny. Finanční prostředky přidělené na toto vzdělávání v uplynulém roce byly účelně investovány a efektivně využity. Vedení školy rovněž podporuje distanční studium pedagogů. Jedna učitelka např. studuje obor učitelství na pedagogické fakultě, další se připravuje na státní zkoušky z anglického jazyka, odeslány byly přihlášky ke studiu výchovného poradenství.

Zveřejněna jsou kritéria pro přidělování nenárokových složek platů zahrnující také hledisko kvality práce a hledisko zavádění moderních vyučovacích metod do výuky. Výsledky kontrolní činnosti se promítají do hodnocení pracovníků, osobní příplatky jsou na základě těchto kritérií poměrně značně diferencovány.

Organizační struktura školy je zřetelná, zakotvená v řadě základních dokumentů. Kromě Organizačního řádu školy, Provozního řádu a Statutu školy jsou povinnosti a kompetence jednotlivých pracovníků definovány v pracovních smlouvách a v pokynech ředitele pro výkon jednotlivých funkcí. Organizaci výchovně-vzdělávací činnosti upravují dva dokumenty: Řád školy a Školní řád pro žáky. Ve Školním řádu pro žáky jsou v duchu Úmluvy o právech dítěte začleněna práva žáků. Doplnkem Řádu školy je Řád školní družiny a Řád školního klubu. Výchovně-vzdělávací činnost školní družiny a školního klubu také upravuje dokument s názvem Vnitřní řád školní družiny a školního klubu. Všechny tyto materiály mají po obsahové stránce velmi dobrou úroveň. Rozvrh hodin včetně organizace přestávek odpovídá platným školským předpisům.

Předávání informací uvnitř školy je funkční. Kromě jednání provozních porad jsou využívány nástěnky, týdenní plány, osobní schránky a telefony učitelů, školní rozhlas a osobní jednání. Rodiče jsou informováni pomocí žákovských knížek, notýsků, na třídních schůzkách. Ustanoven je žákovský parlament. Na veřejnosti se škola prezentuje příspěvkem do regionálního tisku, na místním televizním okruhu, vydáváním školního časopisu, pořádáním kulturních a sportovních akcí. Rada školy zřízena není. Vedení školy má oporu v občanském sdružení - tzv. Radě rodičů. Spolupráce se zřizovatelem je na velmi dobré úrovni.

Personální podmínky jsou celkově hodnoceny jako průměrné.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Škola je dislokována v okrajové části města Příbram. Zaujímá v podstatě dvě hlavní křídla složitějšího areálu, využívaného ještě dalším školským subjektem, přímý přístup je do traktu prostorné školní jídelny a místností školní družiny a klubu. V členitém venkovním areálu je malý školní pozemek pro první stupeň, okrasná zahrada a školní hřiště. Před školou je upravená plocha pro různé aktivity, např. je zde koš na streetball. Budova je velmi dobře udržovaná a poskytuje dostatek vhodných a bezpečných prostorů pro činnost všech součástí. V posledním období byla realizována rekonstrukce vytápění budov a některé další úpravy. Prostředí uvnitř školy je čisté a svědčí o pravidelné každodenní péči, na chodbách a schodištích je pestrá a podnětná výzdoba. Dostatečně prostorné jsou šatny. Žákům je k dispozici kiosek ve vestibulu a nápojové automaty.

Učebny poskytují vzhledem k aktuálnímu počtu žáků dostatečné prostorové podmínky. Žákovský nábytek je zčásti starý, výška židlí a lavic v některých případech neodpovídá somatickým potřebám žáků příslušného věku. Nábytek se však postupně podle finančních možností obměňuje, v některých učebnách je již nový.

Většina výuky na prvním stupni probíhá v běžných kmenových učebnách, které převážně umožňují relaxaci i netradiční uspořádání nábytku, práci žáků v kruhu; některé jsou vybaveny relaxačním kobercem. Jednotlivé třídy jsou pěkně a podnětně vyzdobeny, nechybí materiály aktualizující učivo většiny předmětů.

Pro výuku několika předmětů na druhém stupni jsou zřízeny odborné pracovny. Pracovny pro výuku anglického a německého jazyka jsou menší místnosti, zařízené základním žákovským nábytkem a nástěnkami aktualizujícími učivo a reálie německy či anglicky mluvících zemí. Protože však výuka angličtiny probíhá zpravidla v několika skupinách paralelně, vyučuje se jazyku i v běžných kmenových třídách, s různou úrovní aktualizující výzdoby. Pro výuku přírodopisu, chemie, zeměpisu a dějepisu jsou ve škole odborné a pro žáky podnětné učebny s většinou přilehlými pomůckovými kabinetem. Poměrně dobře zařízená je pracovna fyziky s přímým vstupem do pomůckového kabinetu. V době inspekce zde však byly nefunkční přívody vody a elektřiny do žákovských lavic. Průměrnou úroveň má učebna hudební výchovy na druhém stupni, kde je základní výzdoba k aktualizaci učiva. Pro výtvarnou výchovu na druhém stupni je k dispozici velmi dobře vybavená pracovna. Další výtvarné aktivity probíhají v keramické dílně vybavené speciálními pracovními stoly, hrnčířským kruhem, sušárnou a vypalovací pecí. Pro praktické činnosti je zřízena polytechnická dílna s dostatečným počtem pracovních stolů opatřených svěráky, jejíž prostředí je méně podnětné. Přestože v době uplynulé od předcházející inspekce byla dílna vyklizena a uspořádána, vyžaduje nadále zvýšenou péči, obnovu vybavení, popř. další investice. Pěkně uspořádaná a vybavená je cvičná kuchyně s přilehlou místností pro stolování. Pro tělesnou výchovu a sportovní hry jsou k dispozici dvě kvalitní tělocvičny, nářaďovna, míčovna, posilovna a školní hřiště s potřebným zázemím. Zařízení velmi dobře umožňuje rozšířenou výuku tělesné výchovy. Ve škole je rovněž pracovna pro výuku informatiky a práce na počítačích, která v době inspekce nebyla z objektivních důvodů v provozu. Pro výuku českého jazyka a matematiky nejsou vybudovány speciální pracovny. Výuka se děje v kmenových třídách, jejichž prostředí je vzhledem k uvedeným předmětům málo podnětné. Rovněž občanská a rodinná výchova se vyučuje v běžných učebnách, které poskytují jen omezenou možnost uplatnění modelových her a dalších, pro oba předměty specifických forem práce. Škola také nemá vyčleněny pro školní knihovnu. Knižní fond je umístěn v jednotlivých kabinetech. Školní družina má pro svou činnost přiděleny čtyři místnosti a jednu velkou hernu (kulturní místnost). Interiér školní družiny je vyzdoben rukodělnými a výtvarnými pracemi žáků, jeho prostředí je podnětné. Kvalitní podmínky pro činnost mají také zájmové útvary školní družiny a školního klubu, které dle zaměření využívají různé prostory školy (tělocvičnu, hřiště, keramickou dílnu aj.).

Stav budovy a základní vybavení místností odpovídá finančním možnostem školy.

Výpočetní technika je soustředěna hlavně do pracovny počítačů. Počítače jsou vybavovány dalším zařízením a programy, tyto nákupy představují jednu z hlavních priorit školy v oblasti materiálního rozvoje. Počítače jsou žákům k dispozici také ve školní družině. Ve výbavě školy jsou starší zpětné projektor, jejichž využití bylo při inspekci zaznamenáno v minimální míře, kvalitní zvuková reprodukcni technika a přenosné přehrávače použité při angličtině a hudební výchově, klavíry, videa, jejichž využití nebylo pozorováno.

Vybavení školy učebními pomůckami odpovídá jejím finančním možnostem. Ve sbírkách dosud převažují starší pomůcky získané z někdejších centrálních dodávek. Pomůcky pro matematiku jsou většinou standardní - modely těles, matematická cvičení, číselné osy, folie ke zpětnému projektoru a pod. Nově byly nakupovány např. kalkulátory k výuce goniometrických funkcí, některé výukové počítačové programy. Podle možností jsou každoročně doplňovány sbírky zeměpisu, dějepisu, přírodopisu, chemie, velmi dobře je pomůckami zajištěna výuka tělesné výchovy, obnovu či doplnění vyžadují soupravy orffovských rytmických popř. i melodických nástrojů pro činnosti žáků při hudební výchově, ruční náradí pro školní dílnu, většinou starší pomůcky jsou ve sbírkách českého jazyka na druhém stupni. V kabinetě fyziky je dostatek dosud funkčních demonstračních i žakovských pomůcek, některé soubory však již vyžadují obnovu. Na zásobení školy dostatkem běžného i netradičního výtvarného materiálu se velkou měrou podílejí vyučující výtvarné výchovy. Pro teoretickou výchovu nechybí encyklopedie a monografie výtvarného umění, pro učitele jsou k dispozici různé metodické příručky. Někteří vyučující také často využívají publikace ze své soukromé knihovny. Nové je vybavení keramické dílny, velmi dobře jsou pomůckami zajištěna pracoviště školní družiny.

Žáci jsou vybaveni vesměs moderními učebnicemi a dalšími učebními texty, jejichž obnova proběhla před dvěma lety. Na nákup některých pracovních sešitů finančně přispěli rodiče.

Materiální zabezpečení školy v podstatě umožňuje efektivně realizovat přijatý vzdělávací program. Nákup techniky a pomůcek odpovídá finančním možnostem školy, preferován je rozvoj počítačového vybavení a nákup učebnic. Žáci prvního ročníku dostali školní potřeby v ceně odpovídající školským předpisům.

Využívání materiálních zdrojů sleduje vedení školy při hospitační činnosti, závěry a doporučení jsou prezentovány při rozborech hospitovaných hodin i při jednání pedagogické rady. Přesto podle inspekčních zjištění v mnoha zhlédnutých hodinách chybělo především zařazení didaktické techniky. V některých předmětech (např. cizí jazyky, hudební výchova) je pro vyučující používání této techniky naopak samozřejmostí. Analýza využívání materiálních zdrojů je prováděna, účinnost výstupů z kontrolní činnosti je jen částečná, závisí na zodpovědnosti jednotlivých vyučujících.

Materiálně technické podmínky výuky jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE ŠKOLE

Realizace vzdělávacích programů

Škola vyučuje podle vzdělávacího programu Základní škola, schváleného MŠMT pod čj. 16 847/96-2, zřízeny jsou také třídy s rozšířeným vyučováním tělesné výchovy, podle učebního plánu čj. 29 738/96-22-50, což je v souladu se zařazením do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

Učební plány jsou přehledně zpracovány pro celé vzdělávací cykly, což umožňuje, zvláště učitelům druhého stupně, rozvržení učiva do jednotlivých ročníků. Časová dotace jednotlivých předmětů prvního stupně základní školy dle předloženého rozvrhu odpovídá učebním plánům vzdělávacího programu Základní škola. Kontrolou třídních knih a odpovídajících rozvrhů šestého až devátého ročníku ve školních letech 1998/1999 až 2001/2002 a 1999/2000 až 2002/2003 nebylo zjištěno porušení učebního plánu deklarovaného vzdělávacího programu. Pro žáky sedmého až devátého ročníku jsou stanoveny dva různé volitelné předměty, z nich si mohou svobodně vybrat pouze v sedmém ročníku na začátku školního roku, v průběhu dalšího vzdělávání dochází k minimálním přesunům. Vzhledem k malé variabilitě nabídky musí škola tento výběr částečně korigovat, o čemž svědčí i některá vyjádření nespokojených žáků v inspekčních dotaznících. Problém je však velmi dobře kompenzován širokou nabídkou volnočasových aktivit a zájmových kroužků a profilací školy zavedením tříd s rozšířenou výukou tělesné výchovy.

Povinná dokumentace školy je řádně vedena. V třídních výkazech jsou ojedinělé formální nedostatky (přepisované údaje) nesnižující vypovídací hodnotu. Pro vyplňování katalogových listů používají někteří učitelé nestandardní zkratky (např. při celkovém hodnocení výsledků práce v zájmových útvarech), z použitých zkratk při hodnocení celkového prospěchu žáků pátého ročníku nelze rozlišit, zda žák prospěl s vyznamenáním, či zda pouze prospěl. Všechny údaje v namátkově kontrolovaných vysvědčeních byly v pořádku. Třídní knihy mají v některých případech nižší vypovídací hodnotu, protože podle záznamů nelze například zjistit plnění osnov kurzu Výchova ke zdraví. Vyskytují se také další zápisy bez konkrétního sdělení obsahu učiva - „Opakování“ apod. Protokoly o komisionálních zkouškách splňují veškeré náležitosti.

Kontrola plnění učebních plánů je pravidelně vyhodnocována a je účinná. Učivo osnov je rozděleno do jednotlivých ročníků na základě jednání předmětových komisí a metodického sdružení. V rámci hospitační činnosti vyhodnocuje vedení školy soulad časových tematických plánů s osnovami, včetně následné kontroly jejich naplňování. Plnění těchto plánů je současně sledováno čtvrtletně i při jednáních pedagogické rady. V případě neplnění jsou přijímána účinná opatření k nápravě těchto nedostatků, které v převážné míře vznikají při dlouhodobějších absencích vyučujících. Při inspekční činnosti nebylo zjištěno porušování učebních osnov.

Výuka tělesné výchovy ve třídách s rozšířenou výukou tohoto předmětu splňuje záměry školy, umožňuje žákům těchto tříd sportovní rozvoj a využití, mnozí žáci zaznamenávají výrazné úspěchy ve volejbalových soutěžích.

Ve škole probíhá separace odpadů, v budově jsou koše na plasty, žáci jsou motivováni ke sběru hliníku apod., což výrazným způsobem ovlivňuje vztah dětí k životnímu prostředí. Žáci školy spolu s učiteli zorganizovali sbírku na pomoc dětskému domovu postiženému povodní, škola nejen touto akcí rozvíjí u žáků pocit sounáležitosti s ostatními občany.

Realizace vzdělávacího programu je v souladu se zařazením do sítě škol, předškolních zařízení a školních zařízení.

Časová dotace jednotlivých předmětů a celková týdenní dotace povinných předmětů je v souladu s učebním plánem vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2, včetně

Úprav a doplňků čj. 25 018/98-22. Výuka je rovněž v souladu s učebními osnovami tohoto vzdělávacího programu.

Povinná dokumentace v ojedinělých případech nezachycuje průkazně průběh vzdělávání. Systém kontroly naplňování učebních plánů a osnov je účinný.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu český jazyk

Bylo provedeno osm hospitací. Výuku v prvním až devátém ročníku zajišťuje dvanáct vyučujících. Chybějící příslušná odborná a pedagogická způsobilost u dvou vyučujících neměla negativní vliv na kvalitu výuky.

Úvodní motivace spočívala především v seznámení s průběhem vyučovacího procesu nebo s názvem probíraného tématu. V některých hodinách byla tato vstupní fáze výuky opomenuta. Ve výuce byly vhodně začleněny mezipředmětové vztahy (např. výtvarná a hudební výchova, přírodopis). Hodnocení žáků v průběhu výuky bylo objektivní, vyučující využívaly známky i slovní pochvaly. Žáci byli vedeni k hodnocení výkonů svých spolužáků. V několika hodinách věnovaly vyučující malou pozornost cílené průběžné motivaci, což vedlo k nižší aktivitě žáků. Rodiče jsou průběžně informováni o dosahovaných výsledcích svých dětí prostřednictvím žákovských knížek a notýsků, frekvence zapsaných známek je přiměřená. Malý důraz je kladen na hodnocení výkonů žáků v oblasti slohového výcviku a literární výchovy. V některých žákovských sešitech i po kontrole provedené vyučující zůstávají neopravené chyby. Závěrečné zhodnocení v poslední fázi výuky bývá opomíjeno, proběhlo pouze v polovině sledovaných hodin.

Předložené časové tematické plány učiva měly rozdílnou úroveň; některé nerespektovaly Úpravy a doplňky vzdělávacího programu Základní škola, např. v plánech pro čtvrtý ročník je uváděno učivo slova jednoznačná, slovesný způsob, v materiálech pro pátý ročník je naplánováno učivo skloňování zájmen ten, náš, on, ona ono, druhy číslovek a skloňování číslovek, které má být probíráno ve vyšším ročníku. Porušení osnov při výuce však zjištěno nebylo. Bezprostřední příprava na vyučování byla sice zodpovědná, ale v plánování stavby některých sledovaných hodin chybělo zaměření na činnostní prvky učení, cílenou průběžnou motivaci a na využívání didaktické techniky.

Vyučovací proces probíhal v lavicích i mimo ně, byl založen na frontálních činnostech. Vyučující střídaly výklad s různými formami společného nebo individuálního opakování a procvičování. Zařazování scének, různých herních prvků, diferencovaných úkolů, dramatizace textu či dalších rozličných aktivizujících prvků bylo pozorováno převážně na prvním stupni. Při výuce na druhém stupni se hlavně uplatnil řízený rozhovor a společné vyvozování poznatků, samostatná písemná práce nebo doplňující vysvětlení k danému tématu. V jednom případě měla výuka jednotvárný průběh, byla založena pouze na společných stereotypních činnostech, pro žáky byla málo podnětná. Vyučující dbaly na aplikování učiva a na zpětnou vazbu. Vhodně byla uplatňována zásada názornosti, přiměřenosti a individuálního přístupu k žákům. Závěrečné shrnutí učiva ve většině sledovaných hodin nebylo provedeno.

Základní psychohygienické požadavky byly v hodinách celkově respektovány, únavě žáků se předcházelo střídáním zajímavých činností nebo zařazením pohybových prvků; v některých případech nebyla relaxačním aktivitám věnována patřičná pozornost. Ve třídě II. A byla věnována jedna vyučovací jednotka psaní, přestože se této složce českého jazyka ve druhém až pátém ročníku ZŠ vyučuje v týdnu zpravidla v menších časových celcích než je celá vyučovací hodina.

Ve výuce byly využívány převážně textové pomůcky (učebnice českého jazyka, čítanky, knihy z umělecké literatury, pracovní sešity, kartičky s písmeny, papírové kostky se slabikami, listy s úkoly nebo cvičeními aj.) a obrazový materiál. Vhodně byly využity cvičení a úkoly

připravené na tabuli. V jednom případě byla do vyučovacího procesu funkčně začleněna magnetofonová nahrávka.

Během výuky panovala klidná pracovní atmosféra. Žáci respektovali dohodnutá pravidla kulturního chování a jednání. Především při hodinách literární výchovy a slohového výcviku byly rozvíjeny komunikativní dovednosti žáků. V mluvním projevu některých učitelek se v menší míře objevovaly nespisovné prvky.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu český jazyk jsou celkově hodnoceny stupněm velmi dobrý.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu cizí jazyk

V souladu s učebním plánem přijatých vzdělávacích programů se od čtvrtého do devátého ročníku vyučuje po třech hodinách anglického, respektive německého jazyka týdně. Třídy se dělí a přeskupují do skupin podle zvoleného jazyka a částečně také podle dosažené jazykové úrovně žáků. Hospitováno bylo u všech pěti vyučujících, celkem v osmi hodinách. Chybějící odbornost v podstatě neměla negativní vliv na jazykovou úroveň pozorované výuky, absence pedagogické způsobilosti u méně zkušených vyučujících do jisté míry omezila možnost účinné realizace různých forem a metod práce. Na jednotlivé hodiny byly učitelky zejména po obsahové stránce zodpovědně připraveny. Učivo je řádně plánováno, učební osnovy respektovány.

Motivace žáků k práci v hodinách měla celkově průměrnou úroveň. Mladší žáky se učitelky snažily zaujmout hrami, zařazením písní, ukázkami projevů rodilých mluvčích. Starší žáky různou měrou zaujal zajímavý obsah textů nebo reálie německy mluvících zemí. Všechny učitelky žáky chválily a vlídně povzbuzovaly. Klasifikace byla pozorována jen v některých hodinách; byla vždy transparentní a přiměřená. V některých skupinách angličtiny převládala podle žákovských knížek klasifikace krátkých písemných testů. Účinnost motivace žáků se v jednotlivých hodinách různila. Místy někteří žáci ztráceli o výuku zájem.

Ve všech hodinách angličtiny se učitelky snažily uplatnit zajímavé formy práce, využít didaktickou techniku a zřetelně strukturované učivo řádně procvičit. V realizaci metodických postupů se však vyskytly některé nedostatky. Při přechodu mezi činnostmi vznikaly prostoje, někdy se žáci ocitali pouze v roli pozorovatelů, málo příležitosti měli k vlastnímu jazykovému projevu, chyběla jim větší příležitost k dialogu či možnost častěji reagovat na projev spolužáka, klást otázky a odpovídat. Lépe byly organizovány hodiny německého jazyka, kde žáci často hovořili a byli nuceni myslet ve studovaném jazyce, bez zbytečných překladů. V souvislosti s tím měli žáci v pozorovaných hodinách němčiny také více prostoru pro komunikaci a formulování vlastních myšlenek. Atmosféra ve všech skupinách byla příjemná. Žáci spontánně respektovali všechny vyučující a dodržovali vžitá komunikační pravidla.

Z hlediska psychohygieny nebyly zaznamenány problémy či nedostatky. Materiální podmínky výuky cizích jazyků jsou celkově průměrné. K dispozici jsou moderní sady učebnic a pracovních sešitů, většinou přenosná zvuková technika a drobné pomůcky, kopírované texty a pod. Aktualizující výzdoba, přehledy gramatiky a zobrazení reálií jsou především v tzv. jazykových pracovnách, v dalších používaných učebnách je uvedená výzdoba instalována v rozličné míře.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu cizí jazyk jsou na základě zhlédnutých hodin celkově hodnoceny stupněm průměrný.

Průběh vzdělávání v předmětu matematika

Vlastní výuka byla sledována v pěti třídách prvního stupně a šesti třídách druhého stupně. Na prvním a částečně i na druhém stupni vyučují dvě nekvalifikované učitelky. Přestože nesplňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti jejich výuka byla velmi kvalitní, promyšlená a dobře připravená. V jedné ze sledovaných tříd na prvním stupni vypomáhá s výukou zdravotně postiženého žáka asistentka učitelky.

Vyučující mají zpracované časově tématické plány, ze kterých vycházejí při přípravě na jednotlivé hodiny. Plány jsou v souladu s učebními osnovami. Pro většinu hodin byly charakterické pečlivá příprava, promyšlená stavba a cíl. Vyučující se snažili častým střídáním činností zapojit žáky a udržet jejich stálou pozornost. Hlavně na prvním stupni, kde si učitelky mohly předem připravit různé procvičovací a opakovací příklady na tabuli, byla výuka velmi aktivní a činorodá. Žáci prokazovali, že jsou na stálou aktivizaci zvyklí, jsou schopni pracovat pod vedením učitele, samostatně i ve skupinách. Učitelky podle potřeby uplatňovaly zásadu diferencovaného přístupu k žákům podle jejich úrovně zvládnutí látky. Sledované vyučovací hodiny byly většinou věnovány procvičování a opakování probrané látky. Učivo bylo předkládáno věcně správně. Po stránce metodické byla většina hodin velice pestrých.

Na průběhu několika méně zdařilých hodin se projevila povrchnější příprava. Výuka probíhala jednotvárně, frontálně, bez využití didaktické techniky. Vyučující se soustředil většinou pouze na žáka u tabule s minimální aktivizací a kontrolou žáků v lavicích. Způsob výuky umožňoval pasivitu některých žáků s pouhým opisováním údajů z tabule.

Škola nedisponuje odbornou učebnou, výuka probíhá v běžných třídách. Pokud chtějí učitelky druhého stupně využívat audiovizuální a didaktickou techniku musí je do tříd umístěných v různých patrech budovy přenášet. V průběhu hospitací byl zpětný projektor využit dvakrát. V některých hodinách měli žáci možnost pracovat s dalšími názornými pomůckami. Učebna výpočetní techniky není v současné době pro výuku matematiky systematicky využívána.

Hodiny matematiky jsou v souladu s psychohygienickými zásadami náročnosti předmětu zařazovány na dopolední vyučování. Žádná z hodin není dělená.

V úvodu hodin byly stanoveny vyučovací cíle, v průběhu byli žáci (zejména na prvním stupni) kladným hodnocením pozitivně motivováni k další činnosti. V závěru hodin byla snaha učivo shrnout a zopakovat. Podle osobnostních dispozic jednotlivých učitelek byli žáci vedeni k širší nebo jednoduché komunikaci. V hodinách ve vzájemných vztazích žáci respektují vyučující, učitelky většinou přihlížejí k individuálním schopnostem jednotlivých žáků. Atmosféra sledovaných hodin byla bezkonfliktní.

Průběh zhlédnuté výuky matematiky je celkově hodnocen jako velmi dobrý.

Průběh a výsledky vzdělávání ve skupině předmětů prvouka, přírodověda, vlastivěda

Odborná a pedagogická způsobilost většiny učitelů a praktická aplikace vědomostí získaných při dalším vzdělávání většinou pozitivně ovlivňovaly kvalitu výuky. Jen jedna vyučující nemá odpovídající vzdělání. I přes tento nedostatek a krátkou praxi se v hodinách projevovala jako metodicky zkušená učitelka.

Z velmi dobré úrovně vedení většiny hospitovaných hodin bylo zřejmé, že vyučující věnují pozornost bezprostřední přípravě na vyučování. Kromě toho mají všechny učitelky zpracovány časové tématické plány učiva, které až na neuvedení učiva kurzu Výchova ke zdraví v předmětech přírodověda a vlastivěda, odpovídají učebním osnovám předmětů. Plánované rozvržení učiva, které vyučující dodržují, zajišťuje kontinuitu výuky.

Učitelky žáky velmi dobře motivovaly k většině učebních činností. Seznamovaly je s průběhem hodiny, navazovaly na jejich vlastní zkušenosti a poznatky získané např. na vycházkách a

exkurzích, uplatňovaly integrující pojetí výuky zejména prostřednictvím mezipředmětových vztahů, u nejmladších žáků zařazovaly říkanky a herní prvky. V důsledku toho měla výuka většinou činnostní charakter a žáci se při ní projevovali aktivně.

Z hlediska organizace a použitých vyučovacích metod a forem převažovaly pestré hodiny. Žáci se v nich učili vyhledávat informace, pracovat samostatně i spolupracovat ve skupinách. Vyučující většinou vyvozovali poznatky společně se žáky a až na ojedinělé výjimky kladli důraz na pochopení souvislostí a vztahů. V důsledku zařazení několika časově náročných činností do jedné vyučovací hodiny, někdy chybělo závěrečné shrnutí učiva. Jedna hodina se vyznačovala chaotickým a nelogickým sledem otázek a příliš rychlou mluvou učitelky, což negativně ovlivňovalo pochopení a zapamatování učiva žáky. Nedostatkem některých hodin byla malá názornost výuky, která souvisela s menším materiálním vybavením školy a s nevyužíváním učebních pomůcek učitelkami. Psychohygienické podmínky výuky příznivě ovlivňovaly střídání činností a zejména u nejmladších žáků také častější změny pracovních míst, které působily jako přirozená relaxace. V hodinách byla příjemná a klidná atmosféra, výkyvy v chování žáků byly ojedinělé a vyučující je taktně usměrňovali. Žáky často chválili a vyjadřovali jim pozitivní očekávání, že úkol úspěšně splní. Od žáků většinou vyžadovali přesné a souvislé vyjadřování a snažili se rozvíjet jejich kompetence v oblasti komunikace. V některých hodinách měli žáci velmi dobrou příležitost obhajovat své názory.

Průběh vzdělávání ve skupině předmětů prvouka, přírodověda a vlastivěda je hodnocen jako velmi dobrý.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu fyzika

Časová dotace fyziky ve všech třídách respektuje školou deklarované učební plány. V šestých a devátých třídách se vyučuje po jedné hodině, v sedmých a osmých třídách po dvou hodinách týdně. Hospitováno bylo u obou vyučujících. Chybějící odbornost neměla nepříznivý vliv na odbornost předvedené výuky. Přestože byli učitelé na zhlédnuté hodiny řádně připraveni, projevila se nepříznivě v práci jednoho vyučujícího jeho menší metodická erudice. Plánované i probírané učivo odpovídá osnovám předmětu, logické posloupnosti témat i věkovým zvláštnostem žáků.

Způsob motivace žáků se v jednotlivých hodinách odlišoval. V šesté třídě vyučující úspěšně motivoval žáky pomocí předváděných pokusů, zadáváním problémových otázek, přívětivou klasifikací a pozitivním hodnocením. Výborně byli motivováni žáci v sedmé třídě, kteří prožívali uspokojení a radost z provádění frontálních pokusů a činností ve skupinkách, a kde nechybělo jejich vzájemné srovnávání ani hodnocení ze strany vyučující. V poměrně verbálně vedené hodině v deváté třídě se motivace žáků opírala jednak o klasifikaci, jednak o pozitivní vztah k vyučujícímu. Žáci, pokud byli zapojeni do činností, měli ve všech hodinách možnost zpětné vazby.

Rozdílná byla rovněž organizace jednotlivých hodin. Hodina v šesté třídě měla klasickou stavbu s výkladem, s ilustrací několika demonstračními pokusy a s následným společným shrnutím a zápisem. Činnostní charakter měla vydařená hodina v sedmé třídě, kde žáci ověřovali a formulovali fyzikální zákonitosti. Při hodině v deváté třídě žáci v podstatě pouze sledovali popis dějů a zařízení, s nízkou mírou názorné demonstrace. V této hodině také mnozí z nich zůstávali dlouho pasivní.

V závislosti na pojetí hodin měli žáci také různou možnost rozvíjet svoje komunikační kompetence. V jedné hodině byli vedeni k formulování myšlenek, v dalších hodinách sice mohli kdykoliv využít nabízeného komunikačního prostoru, přesto však většinou převládal projev učitele. Atmosféra ve všech hodinách byla velmi přátelská. Projevy nevhodného chování se neobjevily. Základní psychohygienické podmínky byly dodrženy.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu fyzika byly celkově hodnoceny stupněm průměrný.

Průběh a výsledky vzdělávání ve skupině předmětů přírodopis, seminář z přírodopisu, chemie a zeměpis

Inspekční zjištění je založeno na hospitacích v devíti vyučovacích hodinách (chemie - tři, přírodopis - čtyři a zeměpis - dvě) u všech vyučujících daných předmětů. Všechny tři předměty jsou ve všech třídách vyučovány učiteli s pedagogickou způsobilostí, přírodopis také s odbornou způsobilostí. Absence odbornosti se při hodinách nijak negativně neprojevila.

Cíle hodin byly vždy sděleny, v úvodní části vyučovací jednotky byla využita aktualizace učiva z předešlých hodin, méně pozornosti bylo věnováno závěrečnému zhodnocení. Výkony žáků byly ve všech hodinách průběžně oceňovány slovní pochvalou, v hodinách přírodopisu byla aktivita některých žáků ohodnocena klasifikací, která žáky podněcovala ke zvýšené pozornosti a zájmu o výuku. V několika případech využívali vyučující ke zvýšení motivace mezipředmětové vztahy a práci s chybou.

Učivo jednotlivých ročníků v předložených časových tematických plánech je většinou strukturováno do jednotlivých měsíců, obsah probíraného učiva koresponduje s učebními osnovami, doporučené laboratorní práce jsou pravidelně zařazovány. Didaktická příprava hodin chemie a přírodopisu byla velmi dobrá, v hodinách zeměpisu byly rezervy. V chemii a přírodopisu byli žáci vedeni k vyvozování poznatků, měli možnost se realizovat v různých činnostech, rezervy byly v zařazování demonstračních pokusů. V hodinách přírodopisu byla efektivně využita skupinová práce, při výuce zeměpisu převažovaly frontální rozhovory a učební obsah měl popisný encyklopedický charakter. Z hlediska použitých didaktických metod a forem byla nejučinnější výuka ve volitelném předmětu seminář z přírodopisu, kde přístup vyučující prozrazoval tvůrčí přístup k výuce i k žákům. Učitelé vytvářeli dostatečný prostor pro procvičení a upevnění probíraného učiva, pochopení látky si ověřovali častou zpětnou vazbu. Dbali zásady přiměřenosti, nároky kladené na žáky odpovídaly jejich věku, v řadě případů byly přizpůsobovány jejich rozličným předpokladům.

Pracovny mají aktuální a podnětnou výzdobu, jsou vybaveny učební technikou, ta ale ve sledovaných hodinách nebyla využita. Laboratorní vybavení, chemikálie, mikroskopy, atlasy, encyklopedie, případně didaktické pomůcky vlastní výroby učitelé vesměs používali. Psychohygienické podmínky prostředí byly až na velikost žákovského nábytku bezproblémové. Častějším jevem byly nedostatky v časové organizaci, výuka několikrát přesahovala do přestávek. Nejen v hodinách přírodopisu a chemie jsou žáci vedeni k ochraně životního prostředí, ve škole probíhá separace odpadů, v budově jsou koše na plasty, žáci jsou motivováni ke sběru hliníku apod.

Ve všech hodinách panovala vstřícná atmosféra plná spolupráce. Z hlediska komunikace byly hodiny převážně úspěšné, pedagogové podněcují žáky k přípravě domácích referátů, které jsou pak součástí struktury hodiny. Zařazená skupinová práce vynikajícím způsobem rozvíjela komunikační a kooperační dovednosti žáků. Vztahy učitelé - žáci byly ve všech případech vzájemně vstřícné a bezproblémové. Verbální projev vyučujících je velmi dobrý.

Průběh vzdělávání a výchovy v předmětech přírodopis, seminář z přírodopisu, chemie a zeměpis je na základě zjištěných skutečností hodnocen stupněm velmi dobrý.

Průběh a výsledky vzdělávání ve skupině předmětů dějepis, občanská výchova a rodinná výchova

Bylo hospitováno v sedmi hodinách. Výuku ve sledované skupině předmětů v šestém až devátém ročníku zajišťuje pět vyučujících. Chybějící příslušná odborná a pedagogická způsobilost u jedné vyučující měla dílčím způsobem negativní vliv na kvalitu výuky.

Vstupní motivace spočívala v seznámení s průběhem hodiny či tématem, anebo se v úvodní fázi vyučovacích jednotek uplatnil řízený rozhovor. V jedné hodině nebyly úvodní motivační metody zařazeny. Funkčně byly využívány mezipředmětové vztahy, v menší míře bylo učivo aktualizováno. Regionální prvky byly začleněny především do výuky v šestém ročníku, neboť vyplývaly z probíraného tématu. V průběhu výuky zapomínali vyučující na cílenou motivaci. Žáci byli v několika případech za své výkony ohodnoceni známkou, popř. pozitivně povzbuzováni slovní pochvalou. Při orientační kontrole žákovských knížek bylo zjištěno, že dílčí klasifikace z rodinné výchovy v nich není zapsána, hodnocení žáků z občanské výchovy bylo zaznamenáno jen v šestém ročníku. Klasifikace výkonů žáků z dějepisu je založena především na písemných testech, počet známek je přiměřený.

Všichni vyučující mají zpracované časové tematické plány, které jsou v souladu s osnovami. V aktuální přípravě byly dílčí nedostatky, chybělo především zaměření na aktivizující prvky učení, na využívání rozličných motivačních metod, pomůcek a didaktické techniky, ojedinele nebyl jasně stanoven výukový cíl.

Hospitované hodiny byly založeny na frontálních činnostech. Vyučující využívali k prezentaci učiva především výklad, práci s učebnicí a řízený rozhovor. Ve dvou hodinách byl řízený rozhovor doplněn skupinovými pracemi. Praktické osvojování relaxačních cvičení probíhalo při výuce rodinné výchovy. Průběh dvou hodin nebyl pro žáky podnětný, chyběly v nich aktivizující prvky; jedna byla založena na čtení žákovských referátů, zápisu a otázkách pokládaných vyučující, těžiště druhé vyučovací hodiny spočívalo pouze na rozhovoru a záznamu na tabuli. Pochopení učiva si vyučující ověřovali ústní nebo písemnou formou.

Ve sledovaných hodinách občanské výchovy nebyly využívány pomůcky, přestože probírané téma k tomu vybízelo (např. učivo o regionu), v jednom případě byly do vyučování začleněny dva žákovské referáty. Ve výuce dějepisu byly funkčně uplatněny učebnice, mapy, obrazový materiál a knihy z odborné literatury, při hodině rodinné výchovy byla zařazena magnetofonová nahrávka.

Psychohygienické zásady byly v průběhu vyučovacího procesu dodržovány. Žákovský nábytek v několika případech neodpovídal věku a výšce žáků.

Většina vyučujících měla u žáků přirozenou autoritu, v hodinách byla vytvořena převážně vstřícná pracovní atmosféra. Jen v jednom případě musela vyučující žáky vybízet ke klidu a ukázněnosti. Žáci měli většinou velký prostor pro vyjádření svých názorů a pro jejich obhajobu, mohli uplatnit zkušenosti z praktického života. Této možnosti uplatnit své názory využívali jenom někteří žáci, ostatní byli pasivními posluchači. Menší pozornost věnovali vyučující svému mluvním projevu, neboť se v něm často objevovaly hovorové a nespisovné prvky.

Průběh a výsledky vzdělávání ve skupině předmětů dějepis, občanská výchova a rodinná výchova je hodnocen stupněm průměrný.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu hudební výchova

V souladu s učebním plánem se předmětu v každém ročníku vyučuje jedna hodina týdně. V nabídce školy je také pěvecký kroužek. Hospitováno bylo ve čtyřech hodinách u dvou vyučujících, kteří zajišťují výuku hudební výchovy v patnácti třídách (z celkového počtu

sedmnácti tříd). Absence pedagogické způsobilosti u méně zkušeného vyučujícího měla negativní vliv na organizaci činností a volbu metod ve dvou zhlédnutých hodinách.

Na všechny sledované hodiny byli vyučující zejména po obsahové stránce připraveni, učivo je naplánováno v souladu s osnovami, probírané učivo rovněž odpovídalo příslušným osnovám.

Motivace žáků k výuce měla celkově průměrnou úroveň. Žáci nižších ročníků se spontánně zapojovali do práce, prožívali radost ze zpěvu, her a dalších činností. Učitelka je vlídně povzbuzovala a pozitivně hodnotila. Přesto se v závěru hodin u některých z nich motivace vytrácela a učitelka pak volila autoritativní přístup. Starší žáci byli motivováni přirozenou autoritou učitele a jeho profesionálními hudebními kompetencemi, když předvedl několik motivujících ukázek jednak osobně, jednak za pomoci vybraného žáka nebo s využitím zvukových nahrávek. Během hodiny se snažil žáky slovně povzbuzovat i chválit. Do značné míry se však motivace opírala také o potřebu žáků uspět při vypracování zadávaných písemných testů z oblasti teorie či historie hudby a získat dobré známky pro klasifikaci.

Dvě hospitované hodiny byly organizovány na základě zpěvních, rytmických, rytmicky pohybových a poslechových činností žáků. Hodina v páté třídě byla založena především na verbální expozici teoretického učiva, s minimální příležitostí žáků aktivně se zapojit do hudebních činností. V další hodině se jednalo v podstatě pouze o poslech folkových písní s průběžným zápisem historizujících poznámek do sešitů.

Žáci většinou dodržovali navyklá pravidla chování, komunikovali slušně a ukázněně, respektovali pokyny vyučujících. Učitelé přistupovali trpělivě k jejich případným sdělením či potřebám. Cílený rozvoj komunikačních kompetencí nebyl pozorován. Mladší žáci měli dostatek příležitosti zejména mimoslovně vyjádřit své prožitky a pocity. Atmosféra ve dvou hodinách byla vřelá a radostná, v dalších dvou hodinách spíše zdvořilá.

Při sledované výuce byly využity téměř všechny dostupné pomůcky. Učitelé hráli na klavír nebo na elektronické klávesové nástroje, někteří žáci na rytmické orffovské nástroje či na kytaru, zazněly zvukové nahrávky, v pracovní hudební výchově byla připravena aktualizující výzdoba, žáci měli notové sešity, zpěvníky, kopírované texty, popř. další literaturu. Psychohygienické podmínky v učebnách byly dodrženy. Mladší žáci měli dostatek pohybu a příležitosti k relaxaci. V průběhu jedné hodiny naopak dětem chybělo včasné odlehčení.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu hudební výchova jsou na základě zhlédnuté výuky celkově hodnoceny stupněm průměrný.

Průběh a výsledky vzdělávání ve výtvarné výchově

Výuku předmětu vede jedenáct učitelek, vyjma dvou, mají všechny požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilost. Chybějící vzdělání se v jedné hodině negativně projevilo zejména nedostatky v metodice výuky. V osmých a devátých ročnících škola nevyužila možnosti stanovené metodickým pokynem k postupu při úpravě vzdělávacího procesu škol a školských zařízení tím, že nezařadila výtvarnou výchovu do rozvrhu ve dvouhodinových blocích. Do rozvrhu zařadila výuku v těchto ročnících v rozsahu jedné hodiny týdně. Tato organizace zkracuje dobu, kterou se mohou žáci věnovat vlastnímu výtvarnému vyjadřování. V osmém a devátém ročníku si již osvojují náročnější výrazové prostředky, značná část vyučovací doby je věnována jejich vysvětlování, časově náročnější bývá i příprava a závěrečný úklid pracovního místa a výtvarného materiálu.

Časové tematické plány učiva zpracované učiteli pro tento školní rok odpovídají učebním osnovám a vyučující je dodržují. Jejich bezprostřední příprava na hospitované hodiny byla většinou pečlivá po stránce organizační, metodické i připravenosti pomůcek.

Organizace, zvolené metody a formy práce měly převážně velmi dobrou úroveň. Žáci byli vedeni k praktickému osvojování výtvarných výrazových prostředků, tvořivosti a rozvíjení fantazie při výtvarném vyjadřování. Z předložených žákovských prací vyplývá, že jsou využívány klasické i netradiční výtvarné techniky a volena pro žáky zajímavá témata. Ve sledovaných hodinách byly zvolené výrazové prostředky přiměřené dovednostem žáků, navazovaly na jejich dosavadní znalosti a dovednosti. Ve vynikajících hodinách vyučující nenásilným způsobem vedla žáky k citlivému využívání vlastností výtvarného materiálu a k zamýšlení se nad výtvarnou kompozicí, o těchto problémech s nimi diskutovala.

Motivování k činnostem bylo promyšlené a navodilo většinou příjemnou pracovní atmosféru, ve které se se zájmem zapojovali i méně výtvarně nadaní žáci. Motivující pro starší žáky byla také možná volba tématu a výtvarného materiálu či ukázka výtvarných prací. Na dobrém vztahu žáků k předmětu se podílejí také citlivé hodnocení a bohatá prezentace jejich prací v prostorách školy. Žáci mohli během výuky volně diskutovat a komunikovat, vyjma jedné hodiny této možnosti nezneužívali.

Průběh vzdělávání ve výtvarné výchově je hodnocen jako velmi dobrý.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu praktické činnosti na prvním stupni

Bylo hospitováno v osmi hodinách tohoto předmětu. Týdenní časová dotace je v prvních až třetích ročnících jednohodinová, ve čtvrtých a pátých ročnících je tato dotace posílena o jednu hodinu týdně, což je v souladu s učebním plánem vzdělávacího programu Základní škola. Chybějící odborná a pedagogická způsobilost u jedné vyučující neměla vliv na kvalitu výuky.

Učitelky velmi dobře motivovaly žáky před zahájením práce na výrobku. V průběhu hodiny žáky povzbuzovaly, chválily je za dílčí úspěchy, poskytovaly jim pomoc. V závěrečných fázích hodiny provedly celkové zhodnocení, ve kterém využívaly i prvky sebehodnocení jednotlivých žáků, nebo hodnocení práce spolužáky.

Ze širokého spektra praktických činností, kterými se mohou žáci prvního stupně ve školním prostředí zabývat, jednotlivé vyučující zařazují práce s papírem, kartonem, textilem, modelovací hmotou, stavebnicemi, žáci se učí ošetřovat pokojové rostliny, pěstovat některé plodiny na školním pozemku, několikrát v roce mají žáci možnost pracovat v keramické dílně. Řada činností je směřována k různým svátkům, lidovým zvykům a tradicím. V rámci tohoto předmětu vyrábějí žáci různé výrobky pro vánoční jarmark, který škola již tradičně pořádá, řada výrobků je součástí velmi pěkné výzdoby tříd a chodeb. Prostorovým zázemím pro výuku prvního stupně jsou především kmenové učebny, dále je využíván školní pozemek a keramická dílna. Materiální zabezpečení sledovaných hodin bylo velmi dobré, žáci měli k dispozici v dostatečném množství a variabilitě používaný materiál a pomůcky. Psychohygienické podmínky výuky příznivě ovlivňovala možnost spontánního pohybu žáků po třídě, čímž zároveň mohli sledovat práci svých spolužáků.

Struktury zhlédnutých vyučovacích jednotek odpovídaly věku žáků i výukovým cílům, převážná část výuky měla činnostní charakter. Organizační pokyny vyučujících byly jasné, srozumitelné, organizace výuky umožňovala všem žákům úspěšné uplatnění. Všichni zažili radost z výsledků své činnosti, měli možnost uplatnění vlastní fantazie a alternativních postupů. Převážná část sledované výuky umožňovala kooperativní způsoby práce a respektovala individuální zvláštnosti žáků. Ve sledovaných hodinách převládala klidná atmosféra. Komunikace mezi vyučujícími a žáky byla velmi dobrá, založená na přirozené autoritě, vzájemné důvěře a na respektování předem dohodnutých pravidel.

Průběh vzdělávání a výchovy v předmětu praktické činnosti na prvním stupni je na základě zjištěných skutečností hodnocen stupněm velmi dobrý.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu praktické činnosti na druhém stupni

Časová dotace předmětu splňuje ve všech třídách druhého stupně požadavky učebního plánu. Dvě třídy mají zavedeny dvě hodiny týdně, ostatní po jedné hodině. Nabídka školy je rozšířena o chovatelský kroužek a kroužek technického kreslení. Třídy se dělí na skupiny podle vybraných témat. V době inspekce byly probírány kapitoly z tematických celků práce s technickými materiály, provoz a údržba domácnosti, příprava pokrmů. Učivo je řádně plánováno, osnovy předmětu jsou dodržovány. Pozorována byla výuka v pěti skupinách, u čtyř vyučujících. Vyučující byli na hodiny obsahově a vesměs i materiálně dobře připraveni. Chybějící odbornost se zčásti negativně projevila u dvou vyučujících.

Ve všech navštívených skupinách byli žáci velmi dobře motivováni k práci. Vyučující v úvodu sdělili cíle výuky, případně předvedli ukázky práce či výrobků. Žáci se se zájmem zapojovali do činností, podíleli se na stanovení pracovních postupů. Klasifikace nebyla pozorována, hodnocení žáků během hodin bylo pozitivní a povzbuzující.

Organizace většiny hodin spočívala převážně v zařazení samostatných činností, které žáci prováděli po předchozí instruktaži a za průběžné kontroly a korekce vyučujícím. Jedna hodina ale měla spíše verbální charakter. Žáci zde sice diskutovali zajímavá témata a zpracovali referáty z časopisů, k praktickým činnostem se však nedostali. Při práci dvou skupin ve školní dílně měli žáci dostatek prostoru k manuální práci, chybělo však důsledné vyžadování a upevňování některých základních návyků, v závěru hodiny např. poklesla kázeň, úklid se děl v chvatu, organizace vázla. Zdařilou organizaci naopak předvedly dvě vyučující při hodinách přípravy pokrmů ve cvičné kuchyni.

Ve všech hodinách měli žáci prostor pro komunikaci, ve dvou případech překračovali v části hodiny vžitá pravidla. Atmosféra byla ve všech případech příjemná a přátelská.

Kromě jedné hodiny bylo vždy připraveno potřebné materiální zabezpečení. Ve školní dílně nářadí a nástroje různé, ne vždy dobré kvality, materiál, technické výkresy a ukázky výrobků, ve cvičné kuchyni sporáky, nádobí, prostírání a suroviny pro přípravu jídel. Prostory školní dílny vyžadují přetřídění materiálu a urovnání některých prostorů. Ostatní pozorovaná pracoviště byla z hlediska psychohygieny bez problémů.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu praktické činnosti na druhém stupni byly hodnoceny stupněm průměrný.

Průběh vzdělávání v předmětu tělesná výchova

Personální zajištění je velmi dobré, současná odborná a pedagogická nezpůsobilost dvou vyučujících se nijak negativně na kvalitě výuky neprojevila.

Učitelé mají zpracované časově tematické plány, které jsou v souladu s osnovami. Rozšířená výuka tělesné výchovy ve vybraných třídách je orientována na získání a osvojení dovedností využívaných v navazujícím pravidelném oddílovém tréninku. Na prvním stupni mají žáci čtvrté a páté třídy možnost mimo pravidelné hodiny navštěvovat zájmové sportovní hry. Žáci navštěvující sportovní hry na prvním stupni školy přichází často do sportovních tříd na druhém stupni.

Učitelé v plné míře využívají dostatečné prostorové a materiální zázemí. Nevýhodou pro značný počet žáků a tím nižší efektivitu výuky je slučování vždy dvou sportovních tříd na některé hodiny.

Charakteristické pro sledované průběhy hodin bylo zahájení, rozcvičení vedené staršími žáky či vyučujícími, nácviková nebo procvičovací část hodiny a závěrečné zklidnění a zhodnocení. V hlavní části hodin učitelé žáky vedli v souladu s metodickými postupy, aktivně opravovali nepřesnosti zvládnutého pohybu nebo herní činnosti, názorně demonstrovali správnost

provedení, poskytovali pomoc, dbali na efektivitu a přiměřenou kázeň. Dovednosti žáků sportovních tříd byly na vysoké úrovni, žáků běžných tříd velmi dobré. Ve většině hodin docházelo k závěrečnému zhodnocení průběhu. Učitelé vedou žáky k dodržování zásad osobní hygieny a bezpečnosti během cvičení.

Ve všech hodinách jsou žáci průběžně povzbuzováni a kladně motivováni k dosahování nejlepších výkonů. Vztahy mezi žáky a vyučujícími jsou bezkonfliktní, je navozena příznivá atmosféra vzájemné důvěry.

Škola pravidelně pořádá lyžařské výcvikové kurzy pro žáky sedmých ročníků. Kontrolou dokumentace posledního kurzu bylo zjištěno, že průběh byl v souladu s metodickými pokyny MŠMT ČR.

Sledovaný průběh výuky tělesné výchovy je hodnocen jako vynikající.

Průběh vzdělávání v předmětu výpočetní technika

Škola vyučuje v sedmé, osmé a deváté třídě předmět jako povinně volitelný v rozsahu dvě hodiny týdně. V době konání inspekce v hodinách probíhal náhradní program vzhledem ke zcizení školního serveru těsně před zahájením inspekce.

Předmět nebyl inspekci hodnocen.

Výsledky vzdělávání a výchovy

Škola nemá vytvořen žádný pravidelný systém zjišťování výsledků vzdělávání ze strany vedení školy. Z komerční nabídky poprvé využila v minulém školním roce ve dvou devátých třídách testy Kalibro s úspěšností: český jazyk 55,8 % a 66,8 %, v matematice 38,7 % a 57,7 %, tedy většinou mírný nadprůměr.

Vedení školy dále zadává srovnávací testy z matematiky na konci páté třídy a podle aktuální situace i při změně vyučujícího v předmětu matematika. Vzhledem k zaměření školy na třídy s rozšířenou výukou tělesné výchovy učitelé tělesné výchovy pravidelně testují pohybové schopnosti žáků třetích, čtvrtých a pátých ročníků. Vyhodnocení výsledků slouží k zařazování žáků do sportovních tříd.

Pro vlastní potřebu si výsledky vzdělávání v jednotlivých předmětech zjišťují vyučující dílčími prověrkami a ve čtvrtletích rozsáhlejšími písemnými pracemi. Každé zjišťování výsledků vzdělávání je analyzováno a dále se s rozбором nedostatků pracuje v následujících hodinách. Výsledky vzdělávání v matematice a českém jazyce hodnotí vedení školy hlavně z pohledu úspěšnosti při přijímacím řízení na střední školy.

V minulém školním roce byla zjišťována spokojenost se školou mezi žáky a rodičovskou veřejností pomocí dotazníku. Z odpovědí respondentů vyplynula spokojenost 74 %, nespokojenost 6 %, nedovedlo posoudit 20 %.

Celkově je průběh vzdělávání a výchovy včetně realizace přijatého vzdělávacího programu hodnocen jako velmi dobrý.

SOUČÁSTI ŠKOLY

Školní družina a školní klub

Výchovně vzdělávací činnost školní družiny a školního klubu navazuje na vzdělávací program školy, je realizována podle ročního plánu a dílčích plánů (měsíčních a týdenních plánů) a vychází z místních podmínek.

Sledované činnosti byly pestré a pro žáky zajímavé. Žáci byli vhodně motivováni zvolenými náměty a kvalitním vedením vychovatelek. Jednotlivé činnosti děti vykonávaly se zaujetím, z dosažených výsledků projevovaly radost. Žáci měli také možnost zvolit si činnosti dle svých individuálních zájmů. V přátelské atmosféře děti bez problémů dodržovaly dohodnutá pravidla jednání a vystupování, měly prostor pro rozvíjení vlastní fantazie, tvořivosti i dovedností. Při sledovaných činnostech byli žáci vedeni k vzájemné toleranci a spolupráci. Děti prokázaly velmi dobré dovednosti v oblasti výtvarné výchovy i práce s počítači.

Výchovně-vzdělávací činnost školní družiny je hodnocena stupněm velmi dobrý.

Školní jídelna

Kontrola materiálně-technických podmínek školního stravování

Školní jídelna (dále ŠJ) je součástí základní školy. Stravovací provoz zajišťuje stravování a pitný režim žákům a zaměstnancům 1. základní školy Příbram, Balbínova 328, Gymnázia Příbram, Pod Svatou Horou a cizím strávnickům v rámci hospodářské činnosti. Prostředí jídelny je funkční a estetické. Podrobnosti provozu jsou ustanoveny v provozním řádu, který vykazuje odpovídající náležitosti. Výrobní část je vybavena standardním technologickým vybavením, které je dle finančních možností průběžně modernizováno. Vybavení odpovídá požadavkům na provoz zařízení. Je dodržována provozní a osobní čistota. Pracovnice pracují s vysokým nasazením.

Jídelna s kapacitou 160 míst je světlá a prostorná, kde se žáci za přítomnosti pedagogického dozoru bez problému vystřídají. Operativní evidence jídelny je vedena pomocí počítačového programu v odpovídajícím rozsahu a průkazným způsobem. Vydávání obědů cizím strávnickům nenarušuje provoz ŠJ.

Podmínky a organizace stravování mají velmi dobrou úroveň.

Kontrola finančních, výživových a spotřebních ukazatelů

Finanční normativy na nákup potravin a poplatky pro žáky a zaměstnance školy jsou stanoveny v souladu s obecně závaznými platnými právními předpisy a jsou plně využívány ve prospěch strávníků. Zaměstnancům školy je poskytován příspěvek na potraviny z fondu kulturních a sociálních potřeb (FKSP) podle zásad stanovených vnitřním předpisem školy.

Stravování cizích strávníků je vedeno odděleně, výše finančního normativu je v souladu s vyhláškou o školním stravování.

Plnění výživových norem je sledováno pravidelným prováděním propočtů průměrné spotřeby vybraných druhů potravin na strávníka a den. Výživové ukazatele jednotlivých druhů potravin jsou rovnoměrně plněny v povolené toleranci a odpovídají výši finančního normativu.

Při namátkové kontrole jídelních lístků bylo zjištěno, že strava je pestrá, nutričně vyvážená, jídla se neopakují a dostatečně obměňují. Je dbáno na dodržování zásad správné výživy. Žáci mají zajištěno dostatečné množství ovoce, zeleniny, zeleninových salátů, mléka a mléčných výrobků. Ve ŠJ se pravidelně připravují dva druhy hlavních jídel. Používaný způsob výběru jídel je zajištěn prostřednictvím kreditních karet a čipů.

Ve ŠJ jsou používány platné receptury pro školní stravování. Sortiment připravovaných jídel je rozšiřován vlastními recepturami, které jsou zpracovány s ohledem na využití doporučených druhů potravin s nejvhodnějšími technologickými postupy přípravy. Sledováním přípravy pokrmů nebylo zjištěno porušení technologických postupů. Po celou dobu výdeje je strava v požadované teplotě.

Skladování organického odpadu je prováděno v souladu s obecně platnými závaznými právními předpisy.

Připravovaná strava je chutná, podávaná v dostatečném množství s možností přídatku.

Finanční, výživové a spotřební ukazatele jsou dodržovány.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Rozhodnutí Školského úřadu Příbram o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j. 49/99-00/J ze dne 23. května 2000 je v souladu se zřizovací listinou vydanou městským zastupitelstvem v Příbrami dne 23. června 1992.

Péče o integrované žáky

Pro integrované žáky se specifickou poruchou učení škola jednou týdně organizuje reedukační terapii ve „třídách individuálního přístupu“, kterou vede speciální pedagožka. Většinou příliš vysoký počet žáků ve skupině (šest, sedm, devět) neumožňuje důsledně individualizovaný přístup. Přínosné je, že jsou do těchto tříd zařazeni nejen ti žáci, kterým tuto péči doporučila pedagogicko-psychologická poradna (dále PPP), ale i žáci s lehčím stupněm postižení, nedostatkem že hodinová dotace reedukační terapie je pro všechny stejná, nediferencovaná podle doporučení PPP. Na terapii žáci odcházejí z hodin dopoledního vyučování. Tato organizace je optimální u mladších žáků, pokud je zařazena místo výuky čtení a psaní českého jazyka. Na druhém stupni již nevyhovuje, neboť žáci pravidelně přicházejí o hodiny stejného předmětu, tudíž o procvičování i výklad učiva. Během inspekce bylo hospitováno ve dvou kvalitně a s ohledem na diagnostikované výukové problémy žáků vedených hodinách nácviku specifických dovedností. Pro korektivní péči ve škole chybí základní pomůcky, vybavení metodickými materiály pro tuto oblast vyhovuje s výhradami. Pro integrované žáky mají vyučující zpracovány, zpravidla pro český a cizí jazyk, individuální vzdělávací plány. Individuální přístup k potřebným žákům byl pozorován hlavně v hodinách českého jazyka a v některých hodinách cizích jazyků.

Hodnocení stavu bezpečnosti a požární ochrany

Kontrola byla zaměřena na dodržování bezpečnostních a požárních předpisů vztahujících se k žákům. První část byla zaměřena na kontrolu dokumentace dle metodického listu, potom následovala celková prohlídka areálu školy.

Zjištění z kontroly dokumentace

Ředitel školy a ostatní zaměstnanci byli ve stanovených termínech proškoleni z bezpečnostních předpisů dle osnovy a účast byla doložena prezenční listinou. Školení žáků bylo provedeno na začátku školního roku a je zapsáno v třídních knihách. Dále jsou žáci seznámeni s řádem tělocvičny, laboratoře, dílny a jídelny. Učitelé chemie mají platná osvědčení nutná k výuce a práci v laboratoři. V měsíci lednu byla uskutečněna prověrka bezpečnosti práce a současně byl vypracován plán ozdravných opatření. Kniha úrazů je vedena. Za minulý školní rok bylo 88 úrazů a nyní 12 ke dni kontroly. Úrazy jsou odškodňovány na základě smlouvy s pojišťovnou. Zabezpečení první pomoci je zpracováno v traumatologickém plánu. Lékárničky jsou dobře vybaveny.

Všechny revizní zprávy byly zpracovány ve stanovených lhůtách odbornými firmami.

V oblasti požární ochrany byla kontrolována dokumentace, která je uvedena v odstavci Výčet dokumentace. Nebylo zjištěno žádné porušení požárních předpisů.

Zjištění z fyzické kontroly

Fyzická kontrola proběhla za účasti bezpečnostního technika školy ve všech třídách, laboratoři, dílně, kotelně a sociálních zařízeních. Jediná závada, která musela být ihned odstraněna, byla

v učebně chemie. Zde z podlahy vyčnívala trubka (starý nepoužívaný přívod plynu) přímo před stupínkem, kde chodí žáci a bylo zde riziko poranění. Jiné nedostatky nebo porušení předpisů, které by ohrožovaly bezpečnost žáků, nebyly zjištěny.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM ZA OBDOBÍ 2001, PERSONÁLNÍ AGENDA KE DNI KONTROLY

Kontrolou závazných limitů zaměstnanosti bylo zjištěno, že limit prostředků na platy a na ostatní platby za provedenou práci za rok 2001 nebyl zcela vyčerpán. Nevyčerpané finanční částky byly nízké a byly v rámci finančního vypořádání za rok 2001 vráceny zpět do státního rozpočtu. Přepočtený počet zaměstnanců školy k 31. prosinci 2001 je nižší než skutečný počet zaměstnanců stanovený závazným ukazatelem rozpočtu pro rok 2001. Nižší počet zaměstnanců je řešen přesčasovými hodinami.

Finanční prostředky FKSP jsou vedeny na samostatném bankovním účtu. Výše 2 % přídělů odvedena z ročního objemu nákladů zúčtovaných na platy do FKSP za rok 2001 byla provedena v předepsané výši.

Kontrola výše uvedených závazných ukazatelů rozpočtu byla značně problematická, neboť škola neměla hlavní knihu za rok 2001 a účetní deník za rok 2001 v tištěné podobě (škola vedla knihy pouze v počítači). Kontrole byly zpočátku předkládány účetní knihy po jednotlivých listech, což bylo velmi nepřehledné a činnost kontrolních pracovníků tak byla značně ztížena.

Namátkově kontrolovaná personální dokumentace obsahuje požadované doklady včetně platových výměrů, podle kterých bylo kontrolováno zařazení zaměstnanců školy do platových tříd a stupňů. Kontrolovaní zaměstnanci byli zařazeni do platových tříd a platových stupňů v souladu s obecně závazným platným právním předpisem.

Z předložené dokumentace bylo zjištěno, že organizace řádně zúčtovala prostředky přidělené ze státního rozpočtu. Nevyčerpané státní prostředky byly odvedeny zpět na účet zřizovatele.

Poskytnuté finanční prostředky ze státního rozpočtu byly využity efektivně a účelně vzhledem k učebním dokumentům. Z toho finanční částka určená na výdaje vynaložené na nákup učebních pomůcek a školních potřeb poskytnutých žákům bezplatně byla použita v souladu s platným obecně závazným právním předpisem. Nevyčerpaná finanční částka z odvodů byla použita na nákup učebních pomůcek. V rámci celkových přímých ostatních neinvestičních výdajů (ONIV) byly vyčleněny účelově vázané prostředky na další vzdělávání pedagogických pracovníků, které byly použity na daný účel. Jiné finanční prostředky účelově určené škola neobdržela.

Výroční zpráva o hospodaření obsahovala povinné údaje včetně příloh podle platného obecně závazného právního předpisu a poskytuje dostatek informací.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí Školského úřadu Příbram o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j. 49/99-00/J ze dne 23. května 2000

2. Jmenování do funkce ředitele 1. základní školy Příbram s účinností od 1. 7. 1999, vydané Školským úřadem Příbram dne 2. června 1999
3. Zřizovací listina vydaná městským zastupitelstvem v Příbrami dne 23. června 1992
4. Dodatek ke zřizovací listině, s účinností od 1. ledna 1993
5. Dodatek č. 2 ke zřizovací listině ze dne 8. září 2000
6. Statut 1. základní školy Příbram, Balbínova ulice 328, Příbram II ze dne 1. července 1992
7. Provozní řád 1. základní školy Příbram ze dne 15. srpna 2001
8. Organizační řád 1. základní školy Příbram ze dne 15. září 2001
9. Řád školy ze dne 30. srpna 2001
10. Řád školní družiny, bez data, čj. neuvedeno
11. Školní řád pro žáky ze dne 1. září 2001
12. Výkaz o základní škole Škol (MŠMT) V 3 - podle stavu ke dni 30. 9. 2002
13. Seznam pedagogických pracovníků a jejich dosaženého vzdělání vypracovaný ředitelem školy dne 22. října pod čj. 708/02
14. Podkladová inspekční dokumentace zpracovaná ředitelem školy dne 22. října 2002, pod čj. 709/02
15. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2001/2002
16. Přehledný rozvrh hodin pro školní rok 2002/2003 zpracovaný podle tříd i podle učitelů
17. Záznamy z jednání pedagogické rady
18. Třídní knihy všech tříd ze školních roků 1998/1999, 1999/2000, 2000/2001, 2001/2002, 2002/2003
19. Třídní výkazy a katalogové listy všech tříd školního roku 2002/2003
20. Záznamy o práci ve volitelných předmětech a zájmových útvarech
21. Protokoly o komisionálních zkouškách
22. Pokyn ředitele čj. 169/99, ze dne 11. srpna 1999 (k delimitaci kompetencí)
23. Koncepce rozvoje 1. základní školy v Příbrami na období 2000-2003, ze dne 4. září 2000
24. Organizace školního roku 2002/2003, ze dne 26. září 2002
25. Týdenní plán č. 11
26. Časové tematické plány učiva všech předmětů
27. Individuální vzdělávací plány integrovaných zdravotně postižených žáků na školní rok 2002/2003
28. Dokumentace integrovaných zdravotně postižených žáků
29. Dokumentace výchovné poradkyně - plán činnosti, náplň práce výchovného poradce, zápisy z jednání výchovné komise, evidence jednání s rodiči
30. Přehled akcí DVPP ve školním roce 2001/2002
31. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na školní rok 2002/2003
32. Kritéria stanovení osobního příplatku pedagogických pracovníků
33. Hospitační záznamy ředitele školy a zástupkyně ředitele
34. Závazné ukazatele rozpočtu NIV - seznam rozpočtových úprav k 10. 12. 2001 od referátu školství Okresního úřadu Příbram
35. Kopie „Hlavní knihy měsíce 12/2001 v Příbrami dne 7. 11. 2002“

36. Archiv - přehled účtů zpracovaný dne 08. 11. 02, „243100 - Běžný účet FKSP“
37. Účtový rozvrh pro rok 2001 ze dne 21. 10. 02
38. Seznam zaměstnanců školy včetně jejich úvazků k 31. 12. 2001 „Údaje pro přípravu rozpočtu na rok 2002 - 1. ZŠ Příbram, provozní pracovníci“
39. Rekapitulace mezd za měsíce od ledna 2001 do prosince 2001
40. Čtvrtletní výkaz o pracovnících a mzdových prostředcích v regionálním školství za období 1. - 4. čtvrtletí 2001, Škol (MŠMT) P1 - 04
41. Doklady o vzdělání, zápočet praxe a platové výměry platné od 01-03-2002, 01-07-2002, 12-08-2002 a 01-09-2002, zaměstnanců školy s osobními čísly: 10-102, 11-102, 33-102, 217-102, 201-102, 228-104, 00389-104, 255-103, 75-201, 14-301
42. Dohody o provedení práce sepsané v roce 2001
43. Dohody o pracovní činnosti sepsané v roce 2001
44. Zásady čerpání FKSP ze dne 28. března 2001
45. Daňové doklady (faktury) č. 200159 na fin. částku 2.640 Kč, č. 2001002 na fin. částku 10.800 Kč, č. 029/2001 na fin. částku 2.500 Kč, č. 2010056 na částku 2.400 Kč, č. 2010130 na částku 4.000 Kč, č. 2010092 na částku 3.800 Kč
46. Výpisy z bankovního účtu FKSP č. 12/1 ze dne 09. 04. 2001, č. 18/1 ze dne 10. 05. 2001, č. 31/1 ze dne 09. 07. 2001, č. 45/1 ze dne 09. 10. 2001, č. 54/1 ze dne 28. 12. 2001, č. 55/1 ze dne 31. 12. 2001
47. Rozvaha organizačních složek státu, územních samosprávných celků a příspěvkových organizací Úč OÚPO 3 - 02 sestavená 31. 12. 2001
48. VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY organizačních složek státu, územních samosprávných celků a příspěvkových organizací Úč OÚPO 4 -02, sestavený k 31. 12. 2001
49. Příloha organizačních složek státu, územních samosprávných celků a příspěvkových organizací Úč OÚPO 5 - 02 sestavená k 31. 12. 2001
50. Zúčtování se státním rozpočtem včetně návrhu přidělu zlepšeného hospodářského výsledku do fondů ze dne 15. 2. 2002
51. Statistický výkaz Škol (MŠMT) V 3-01 o základní škole podle stavu k 30. 9. 2000
52. Statistický výkaz Škol (MŠMT) V 3-01 o základní škole podle stavu k 30. 9. 2001
53. Statistický výkaz Škol (MŠMT) V 26-01 o sportovní přípravě na střední škole a o třídě s rozšířenou výukou tělesné výchovy na střední škole a základní škole podle stavu k 30. 9. 2000 a podle stavu k 30. 9. 2001
54. Statistický výkaz Škol (MŠMT) V 17-01 o společném stravování dětí a mládeže podle stavu k 15. 10. 2000 a podle stavu k 15. 10. 2001
55. Kniha došlých faktur za rok 2001 a pokladní kniha za rok 2001
56. Pokladní doklady a faktury - daňové doklady za rok 2001
57. Seznam symbolů a zkratk
58. Vnitřní směrnice platné pro rok 2001
59. Výroční zpráva o hospodaření I. základní školy Příbram za rok 2001 včetně příloh
60. Statistický výkaz Škol (MŠMT) V 17-01 o společném stravování dětí a mládeže podle stavu k 15. 10. 2002
61. Provozní řád školní kuchyně 1. základní školy Příbram ze dne 2. 9. 2002
62. Sanitační řád ze dne 28. 8. 2002

63. Řád školní jídelny pro vydávání stravy a rozvrh pedagogických dozorů pro školní rok 2002/2003
64. Interní pokyny pro zaměstnance školní jídelny při 1. základní škole Příbram ze dne 28. 8. 2002
65. Protokol OHS Příbram ze dne 25. 9. 2001
66. Vyjádření OHS Příbram k počítačovému vyhodnocení jídelníčků ze dne 6. 5. 2002
67. Smlouva o dodávkách krmného odpadu ze dne 2. 9. 2002
68. Kalkulace nákladů na jeden oběd ve školní jídelně za rok 2001 ze dne 29. 1. 2002
69. Bilance příjmů a nákladů za březen a prosinec r. 2001 a květen a říjen r. 2002
70. Jídelní lístky březen a prosinec r. 2001, květen a říjen r. 2002
71. Výdejky potravin za březen a prosinec r. 2001, květen a říjen r. 2002
72. „Spotřební koš“ - orientační propočtení průměrné spotřeby vybraných druhů potravin na strážníka a den za rok 2001 a leden - říjen 2002
73. Aktuální skladové karty
74. Osvědčení o školení bezpečnosti práce ředitele školy ze dne 25. 4. 2001
75. Záznam o školení zaměstnanců (osnova, prezenční listina) ze dne 26. 8. 2002
76. Kniha úrazů
77. Potvrzení o proškolení o chemických látkách a přípravcích dle § 20 zákona č.157/98
78. Řád tělocvičny, řád pracovny chemie a fyziky, řád školního hřiště
79. Protokol o vyhodnocení a začlenění do požární kategorie ze dne 20. 9. 2002
80. Požární řád školy ze dne 26. 8. 2002
81. Požární řád kotelny ze dne 26. 8. 2002
82. Požární evakuační plán ze dne 1. 9. 2000
83. Zpráva o kontrole požárního vodovodu ze dne 15. 4. 2002
84. Revize elektroinstalace z období 1. až 10.července 2000
85. Revize přenosného elektrického nářadí ze dne 20. 2. 2002
86. Revize plynu z října 2000
87. Revize tělocvičného nářadí ze srpna 2002
88. Revize hromosvodů z období 21. až 25. září 2000

ZÁVĚR

V personálním zajištění výuky jsou z hlediska předepsané odborné a pedagogické způsobilosti vyučujících některé nedostatky. Na prvním stupni je situace příhodnější, na druhém stupni chybí odbornost pro výuku některých předmětů. Výborně je zajištěna výuka tělesné výchovy a sportovních aktivit ve třídách s rozšířenou výukou. Odborně je vedena výchovně vzdělávací práce ve školní družině. Většina učitelů navštěvuje dostupné kurzy dalšího vzdělávání a iniciativně přistupuje k plánování a přípravě výuky, absence

odbornosti v mnoha případech neměla na výuku negativní vliv. Nedostatky jsou v působení metodických orgánů. Vedení školy si stav uvědomuje a celkové zvýšení odbornosti ve sboru, stejně jako potřebu modernizovat metody a formy práce ve vyučovacích hodinách zahrnuje mezi priority ve své koncepci.

Materiálně technické podmínky umožňují realizaci přijatého vzdělávacího programu i nadstandardní péči o žáky s hlubším zájmem o tělesnou výchovu a sport. Investuje se do rozvoje počítačového vybavení, keramické dílny a některých sbírek. Vybavení pro některé předměty stagnuje. O velmi dobré spolupráci se zřizovatelem svědčí řada realizovaných investičních akcí.

Ve sledované výuce převažoval pozitivní vztah učitelů a žáků, atmosféra hodin byla většinou příjemná. V některých hodinách chybělo více činnostních forem učení, diferenciací vzhledem k nadání žáků a častější využívání didaktické techniky. Někteří učitelé dosud preferují předávání znalostí před rozvojem kompetencí žáka.

Školní družina funguje bez problémů, poskytuje dětem příjemné prostředí, umožňuje jim kvalitně trávit volný čas. V rámci školního klubu nabízí široký výběr zájmové činnosti.

Školní jídelna plní svou funkci bez závad. Nabízí chutnou a pestrou stravu, dodržuje platné normy a předpisy.

Prostředky přidělené ze státního rozpočtu byly vzhledem k učebním dokumentům efektivně využity a řádně zúčtovány. Účelově vázané prostředky byly využity v souladu s účelem jejich poskytnutí.

V období uplynulém od poslední inspekce se změnilo vedení školy. Ředitel vyřešil řadu technických a organizačních otázek a nabídl reálnou koncepci rozvoje. Sbor je nyní stabilizovaný, atmosféra ve škole a jejích součástech je pracovní.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu	Mgr. Petr Jiroš	P. Jiroš v.r.
Členové týmu	Mgr. Miroslava Březinová	M. Březinová v.r.
	PaedDr. Jitka Kozáková	J. Kozáková v.r.
	Mgr. Jaroslav Černý	J. Černý v.r.
	Mgr. Radek Vlasák	R. Vlasák v.r.

Další zaměstnanci ČŠI

Alena Kofentová
 Jana Muzikářová
 Iva Nestávalová
 Petr Masopust

V Berouně dne 4. prosince 2002

Přílohy: Příloha č. 1 - Zjištění z dotazníků pro rodiče a žáky

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 10. prosince 2002

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Podpis

Mgr. Petr Ročňák

P. Ročňák v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
--------------------	------------------------------------

Neplní, není v souladu	<i>Nedodržíje, nečerpá účelně, efektivně.</i>
-------------------------------	---

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	2003-01-27	Předáno osobně.
Zřizovatel	2002-12-31	022 269/02-5080

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány.

**Příloha č. 1 k inspekční zprávě čj. 022 234/02-5080 - 1. základní škola Příbram,
Balbínova 328**

Zjištění z dotazníků pro rodiče a žáky

Během komplexní inspekce konané ve škole ve dnech 6. až 11. listopadu 2002 byly předloženy žákům čtvrté, páté, sedmé, osmé a deváté třídy anonymní dotazníky, v nichž rodiče i žáci mohli vyjádřit spokojenost či nespokojenost se službami, které jim škola poskytuje. Měli také příležitost uvést jakékoliv volné sdělení k podmínkám ve škole a k její práci. Dotazník obsahoval 23 hodnotících otázek, v další otázce odpovídali rodiče, zda alespoň jeden učitel ve škole jejich dítě blízce zná, v odpovědi na poslední otázku mohli konkrétně navrhnout, co je třeba ve škole zlepšit.

Rozdáno bylo celkem 127 dotazníků, následně bylo vybráno 67 vyplněných dotazníků. V odpovědích na téměř všechny otázky více či méně převládala kladná hodnocení či pozitivní zjištění. Pouze k možnosti využívání počítačového vybavení v běžných vyučovacích hodinách se větší část respondentů vyjádřila záporně. Celkem 45 rodičů (většinou rodiče žáků z prvního stupně) vyjádřilo pocit, že jejich dítě alespoň jeden učitel dobře zná, 11 odpovědí bylo naopak negativních. Největší spokojenost (97 % dotázaných) vyjadřují rodiče s nabídkou mimoškolní a zájmové činnosti. Výrazně převažuje spokojenost s informovaností o výsledcích dítěte (94 %), s informovaností dítěte o škodlivosti drog a kouření (93 %), s přínosem vzdělávacího programu (91%), s nabídkou nepovinných a volitelných předmětů, s vyvážeností klasifikace ústního a písemného projevu a s kvalitou školního řádu (shodně cca 90 %). Se stavem a vybavením toalet je sice 43 dotázaných spokojeno, 25 rodičů však vyjadřuje opačné stanovisko. Převážně kladně jsou hodnoceny mimovyučovací aktivity i zájem učitelů o dítě, v odpovědích na tyto dvě otázky se však objevuje i nezanedbatelný počet negativních hlasů.

Ve volných sděleních zaznívá na jedné straně celková spokojenost se školou, na druhé straně pak ojedinělá kritika způsobu pořádání kulturních akcí v tělocvičně, kvalifikovanosti některých vyučujících, nedodržování zákazu vjezdu před školu, stavu žakovských dresů, účinnosti řešení školních krádeží a pod.

Přehled četnosti odpovědí:

	Ano, spokojen	Ne, nespokojen	Nevím
Vzdělávací program školy splňuje Vaše očekávání.	61	3	3
Nabídka nepovinných a volitelných předmětů je vyhovující.	60	2	5
Při vyučování se ve většině předmětů využívají různé pomůcky.	52	7	8
Vyhovuje Vám výběr aktivit pořádaných školou.	54	11	7
Žáci běžně pracují s počítačovým vybavením ve většině předmětů.	27	36	8
Nejméně jeden učitel Vaše dítě dobře zná.	45	11	11
Učitelé se většinou zajímají o problémy Vašeho dítěte.	41	9	15
Informovanost o výsledcích Vašeho dítěte je dostatečná.	63	3	-
Klasifikace ústního a písemného projevu je vyvážená.	60	3	4
Vaše dítě si myslí, že je hodnoceno ve škole spravedlivě.	53	10	4
Jste spokojeni s nabídkou mimoškolní zájmové činnosti?	65	-	2
Vaše dítě ví, na koho se má obrátit v případě, že je nespokojeno.	52	10	5
Vaše dítě se dovídá ve škole o nebezpečí kouření a drog ...	62	4	2
Dítě se ve škole seznamuje se zásadami zdravého životního stylu.	50	9	8
Školní řád obsahuje jasně stanovená potřebná pravidla.	60	-	7
Toalety jsou ve škole čisté, vybavené potřebami.	43	25	9
Existuje svobodná volba povinně-volitelného předmětu.	40	4	8
Můžeš vyslovit svůj názor, můžeš ve škole diskutovat?	46	9	2
S počítači pracují při výuce všichni žáci pravidelně.	27	25	11
Je předmět, který tě baví víc, a zájem o něj vzbudil učitel svou výukou.	48	6	3
Distribuce a užívání drog v prostorách školy jsou zcela neobvyklé.	42	5	7
Projevy šikany učitelé účinně řeší.	46	3	6
Vím, na koho se mám obrátit, budu-li potřebovat pomoc.	50	3	3
Ve škole se hovoří o tom, jak nebezpečný je terorismus.	39	12	4

Zpracoval: P. Jiroš, v.r.

Mgr. Petr Jiroš, školní inspektor

